

artykuł

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Żołnierska 53, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
NIP 956 16 25 127; REGON 870502736
KRS 00000 41682
Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

lewski

Chojnice
part. TDW Gr. Pi AK
+ Jazdzewski Józef

N: 1429/2314 Pom

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Jędziewski Józef .....

T: M-1429/2314 Pom. ....

Chojnice TOM Gr. Pom. i A K .....

I./1. Relacja k. 2 s. 1-2

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora —

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. 1 s. 1

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja —

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k.

VI. Fotografie brak

1/1. Relacja - Jazdzewski Józef:

1. Biogram - relacja autorstwa Józefa Julewskiego, mps, dwie wersje; jedna z poprawkami redakcyjnymi k. 2 s. 1-2

Jażdżewski Józef /1879-1945/, łącznik part. TOW GP i AK.

Ur.8.III.1879 r. w Górkach, pow.chojnicki, gdzie ukończył szk.lu-
dową.

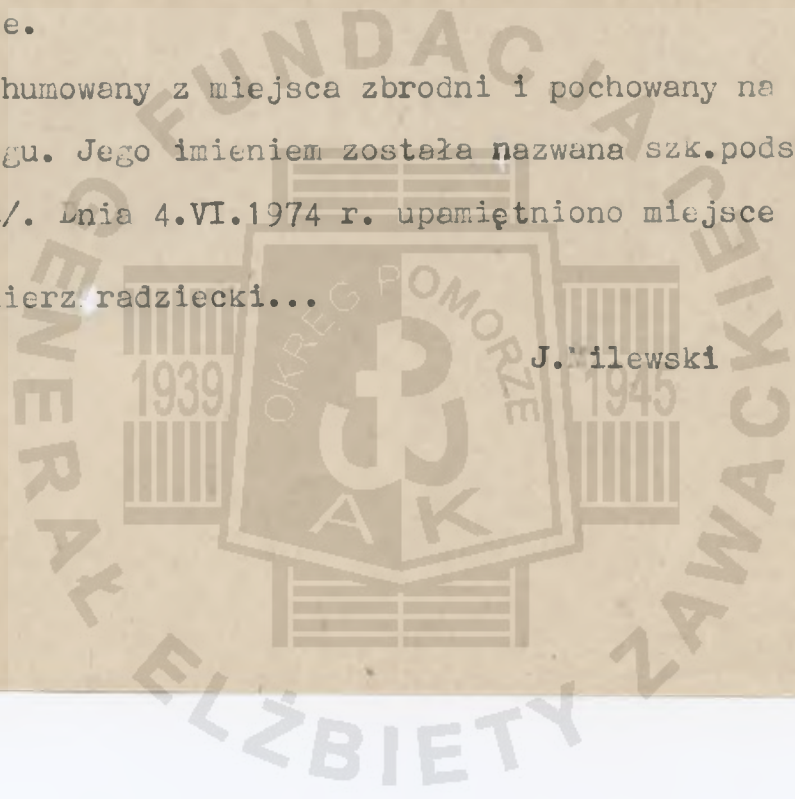
W okresie międzywojennym i w latach okupacji pełnił funkcję robo-
tnika służowego łąk na Smolniku k.Czarnej Wody pow.

Ukrywał zbiegów z obozów, partyzantów TOW GP i AK.Współpracował z
grupą part. Leona Prychły w latach 1942-1945. Na przełomie lat 1944
i 1945 ukrywał rozbitków desantu zwiadu A Cz. Dnia 18.II.1945 r. zo-
stał, po ciężkich torturach, zamordowany przez oddz. "Jagdkommando"
w pobliskim lesie.

Po wojnie ekshumowany z miejsca zbrodni i pochowany na cmentarzu
parafialnym w Łęgu. Jego imieniem została nazwana szk.podst. w Czar-
nej Wodzie /1964/. Dnia 4.VI.1974 r. upamiętniono miejsce zbrodni.

J.Milewski, Żołnierz radziecki...

J.Milewski

2
Jażdżewski Józef/1879-1945/

2011
Dł.
Tarnik, GP, AK

Urodził się 8 marca w Górkach, powiatu Chojnickiego. Był absolwentem szkoły ludowej w rejonie swego zamieszkania. W okresie międzywojennym i w latach okupacji hitlerowskiej pełnił funkcję robotnika służowego łąk na niezasiedlonym Smolniku koło Czarnej Wody. Ukrywał zbiegów z obozów hitlerowskich "czy partyzantów" Gryfa Pomorskiego" czy np. AK. Współpracował z grupą konspiracyjną Leona Prychły, zajmującą bunkry partyzanckie w okolicznych lasach w latach 1942-1945. W ostatnich dniach 1944 r. i w pierwszych nowego 1945 r. stworzył warunki do ukrycia się części rozbitków polsko-radzieckiego desantu zwiadowczego st. lejtn. wikora Aleksiejewa, u którego zastępcą był ppor. Jan Miętki. Sprowadzał potajemnie lekarza do chorych czy rannych partyzantów. Za współpracę z grupą spadochroniarzy polsko-radzieckich został zamordowany 18 lutego 1945 r. po ciężkich torturach, trwających od godz. 6 do 10. Miejsce mordu był pobliski las. Po zamordowaniu pozostała wdowa, Maria Jażdżewska, oraz córki. Maria otrzymała w darze od jednostki KBW w 1958 r. domek jednorodzinny w Odrach, zbudowany przez żołnierzy tej jednostki. Dnia 4 czerwca 1974 r. upamiętniono miejsce zbrodni dokonanej na Jażdżewskim. Jego imieniem została nazwana szkoła podstawowa w Czarnej wodzie/1965/, która gromadzi zbiory związane z tym bohaterem. Po wyzwoleniu został on ekshumowany z miejsca zbrodni i uroczystie pochowany na cmentarz^u parafialnym w Łęgu. Przetrwał w pamięci potomnych jako patriota, który wybrał śmierć, nie zdradzając miejsca postoju desantowców.

17 I 1993 r. /-/ Józef Milewski

Bibliografia

- Józef Milewski. Żołnierz radziecki na ziemi kociewskiej 1941-1945. Starogard Gd. 1975 r.
Józef Milewski. Borzechowo Zblewo Kaliska Czarna woda i okolice/przewodnik/. Gdansk 1985.

II. Materiały usupętniające relacje
- Jazdzewski Józef:

1. Milewski Józef, biogram „Jazdzewski Józef”,
[w:] Stow. biograficzny konspiracji pomorskiej
1939-1945, Toruń 1994, t. 1, s. 99, kserokop. k. 1 s. 1

N

Jażdżewski Józef (1879-1945), łącznik part. TOW GP i AK Obw. Starogard. - *Chojnice*
Ur. 8 III 1879 r. w Górkach pow. Chojnice, gdzie ukończył szkołę ludową.

W okresie międzywojennym i w latach okupacji pełnił funkcję robotnika służowego łąk na Smolniku k. Czarnej Wody pow. Starogard Gd. Ukrywał zbiegów z obozu, partyzantów TOW GP i AK. Współpracował z grupą partyzancką Leona Prychały w latach 1942-1945. Na przełomie lat 1944/1945 ukrywał rozbitków desantu zwiadowczego AR. 18 II 1945 r. po ciężkich torturach, został zamordowany przez oddział Jagdkommando w pobliskim lesie.

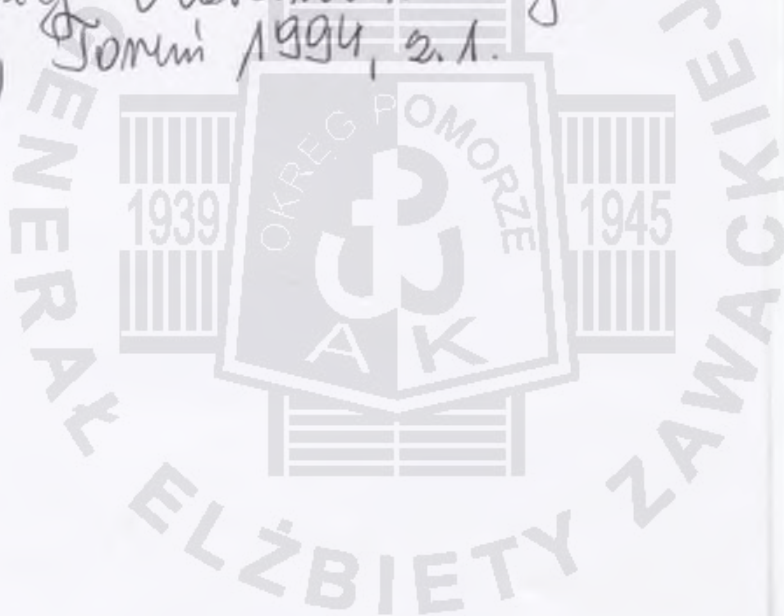
Po wojnie ekshumowany z miejsca zbrodni i pochowany na cmentarzu parafialnym w Łęgu. Jego imieniem została nazwana szkoła podstawowa w Czarnej Wodzie (w 1964 r.). Dnia 4 VI 1974 r. upamiętniono miejsce zbrodni.

Zbiory własne autora.

C. 1 ST. Wp. Komp. Rem
35 45

Józef Milewski

Słownik biograficzny konspiracji
pomorskiej 1939-1945, pod red.
H. Marcjewskej-Mercimkowskiej i
E. Zawackiej, Tom II 1994, s. 1.

T. N. 1429/2314 Pom. Chojnice

Jazdowski Józef

W. Kartę informacyjną

l. 4

Chojnice

Jędrzejowska Józef, rekrut do wojska
z Chojnic współpracował z grupą
olewitów, ppow. Jana Muthkego.
W lutym 1945 r. zamordowany przez niemieckie
siły, które zostały tu wchwycone
miejscu polityki grupy

Niechajski str 362

Chojnice TOWSP: FK
Starogard

JAZDZEWSKI Józef

Urodz. 8. III. 1879 r. w Górkach, pow. Chojnice.
Łącznik port. TOWSP: FK Obs. Starogard.
Zamordowany przez oddział Jęzaka Kommando.

Zob. Słownik Biogr. Towsp. Słw. cz. 1, s. 99
Fund. Archiwum Słowackie FK
Toruń, 1994 r.

4.5.2001

^a
+ Jazdziewski Józef

3

ślusarzy, był mężem zaufania grupy
desantowej LWP por. Janusz Mysłki; Jazdziew-
ski został zamordowany 18.02.1945r.

zob: Kozłowski E. "Szlakiem partyzantów
AK i Gryfa Pomorskiego", cz. II, s. 20 [41]
tenże problemowe "Partyzantka"

Wsk. W 2000

Chojnicech
AK 4

+ Jazdowski Józef

Ur. w 1871r.; pracownik
Żelazny w Czarnej Wodzie;
członek AK; areszt w 1945r.

zob. Lista samobójczych i poległych
żołnierzy... [w:] tenże, problematyczny
„Żelazny w konspiracji”

zł. XI 100

Widziński
Józef

